YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

18 päivänä maaliskuuta 1999 *

Asiassa C-2/98 P,

Henri de Compte, Euroopan parlamentin entinen virkamies, edustajanaan asianajaja Henri Ferretti, Thionville, 39 boulevard Jeanne d'Arc, F-57100 Thionville,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (ensimmäinen jaosto) asiassa T-26/89 (125), de Compte vastaan parlamentti, 5.11.1997 antaman tuomion (Kok. H. 1997, s. I-A-305 ja II-847) kumoamista,

vastapuolena:

Euroopan parlamentti, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Evelyn Waldherr ja Anders Neergaard, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan parlamentin pääsihteeristö, Kirchberg,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. J. G. Kapteyn sekä tuomarit G. Hirsch, G. F. Mancini, H. Ragnemalm (esittelevä tuomari) ja K. M. Ioannou,

julkisasiamies: S. Alber,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 3.12.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Henri de Compte on Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen 7.1.1998 jättämällään valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan sekä EHTY:n tuomioistuimen perussäännön ja Euratomin tuomioistuimen perussäännön vastaavien määräysten nojalla yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-26/89 (125), de Compte vastaan parlamentti, 5.11.1997 antamaan tuomioon (Kok. H. 1997, s. I-A-305 ja II-847; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt valittajan tekemän purkamishakemuksen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-26/89, de Compte vastaan parlamentti, 17.10.1991 antamasta tuomiosta (Kok. 1991, s. II-781; jäljempänä 17.10.1991 annettu tuomio).

Tosiseikat

2 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenevät tosiseikat voidaan tiivistää seuraavasti.

3 Henri de Compte on eläkkeellä oleva Euroopan parlamentin entinen virkamies. De Compten toimiessa kyseisessä toimielimessä tilinpitäjänä häntä vastaan aloitettiin kurinpitomenettely, jonka seurauksena nimittävä viranomainen alensi 18.1.1988 tekemällään päätöksellä hänet palkkaluokasta A 3 palkkaluokkaan A 7.

4 De Compte nosti kurinpitomenettelyn seurauksena annetusta päätöksestä kanteen, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi perusteettomana 17.10.1991 antamallaan tuomiolla. Tuomioon haettiin muutosta, mutta yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi valituksen asiassa C-326/91 P, de Compte vastaan parlamentti, 2.6.1994 antamallaan tuomiolla (Kok. 1994, s. I-2091).

5 Kyseisen 17.10.1991 annetun tuomion vuoksi parlamentin puhemies kieltäytyi 19.12.1991 tekemällään päätöksellä myöntämästä de Comptelle varainhoitovuotta 1982 koskevaa tilinpitäjän vastuuvapautta siltä osin kuin kyse oli Midland Bankin (Lontoo) maksettaviksi asetetun kahden sekin lunastamisesta (jäljempänä jäsenten kassaa koskeva asia). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi asiassa T-61/92, de Compte vastaan parlamentti, 14.6.1995 antamallaan tuomiolla (Kok. H. 1995, s. I-A-145 ja II-449) de Compten kyseisen päätöksen kumoamiseksi nostaman kanteen.

6 Parlamentin talousarvion valvontavaliokunnan esittelijä Jean-Claude Pasty laati 28.6.1995 mietintöluonnoksen, jossa ehdotettiin myönnettäväksi vastuuvapaus varainhoitovuotta 1993 koskevan parlamentin talousarvion toteuttamisesta ja selvitettiin jäsenten kassaa koskevaa asiaa de Compten kannalta myönteisessä valossa.

7 Talousarvion valvontavaliokunta vahvisti mietintöluonnoksen muilta osin muttei hyväksynyt asiakirjan sitä osaa, jossa käsiteltiin jäsenten kassaa koskevaa asiaa. Parlamentti hyväksyi luonnoksen 12.10.1995 sellaisena kuin valiokunta oli sen hyväksynyt.

8 Pasty vastasi 13.2.1996 päivätyssä kirjeessään parlamentin henkilöstö-, talousarvio- ja varainhoitoasioista vastaavan pääjohtajan esittämiin, kyseistä mietintöluonnosta koskeviin huomautuksiin (jäljempänä 13.2.1996 päivätty kirje).

9 De Compte jätti 19.6.1996 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen purkamishakemuksen 17.10.1991 annetun tuomion ottamiseksi uudelleen käsiteltäväksi.

Valituksenalainen tuomio

10 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että de Compte perusteli hakemustaan 13.2.1996 päivättyyn kirjeeseen vedoten monilla uusiksi väittämillään tosiseikoilla. De Compte väitti muun muassa, ettei hän ollut saanut tutustua vapaasti asiakirja-aineistoon, että parlamentin hallintoyksiköt olivat laatineet tilinpitäjiä koskevia uusia asiakirjoja tai rekistereitä, että tilintarkastustuomioistuimen toteaman kassaylijäämän todentavaa asiakirjaa ei ollut olemassa, että Midland Bankin maksettaviksi asetettujen kahden sekin lunastaminen oli ollut sääntöjenmukainen toimi ja että jäsenten kassan alijäämä vuonna 1982 ei ollut johtanut pöytäkirjan laatimiseen. De Compte väitti myös, että parlamentin varainhoito-osaston johtaja oli helmikuussa 1982 allekirjoittanut tulojen hyväksymistä koskevan määräyksen, joka koski 19 000 Englannin punnan suuruista summaa ja kiistanalaista tiliä, minkä vuoksi parlamentin toimivaltaiset viranomaiset olivat olleet tietoisia tilistä.

11 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että 13.2.1996 päivättyyn kirjeeseen sisältyi Pastyn omia väitteitä, olettamuksia ja arvioita, joita ei voitu pitää sellaisina uusina tosiseikkoina, joiden perusteella 17.10.1991 annettu tuomio olisi ollut purettava. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että de Compte oli ollut tietoinen hakemuksessa esittämistään tosiasioista jo ennen tuomion julistamista ja etteivät tosiseikat missään tapauksessa olleet sellaisia, että niiden johdosta asiassa olisi päädytty erilaiseen ratkaisuun. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan tulojen hyväksymistä koskevasta määräyksestä kävi ilmi, että se oli päivätty ja allekirjoitettu toukokuussa 1982 eli sen jälkeen kun parlamentin toimivaltaiset viranomaiset olivat jo tietoisia kiistanalaisen tilin olemassaolosta.

12 Purkamishakemus hylättiin siten valituksenalaisella tuomiolla perusteettomana.

Valitus

13 De Compte esittää valituksensa tueksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheitä kieltäytyessään pitämästä Pastyn 13.2.1996 päivätyssä kirjeessään esittämiä asioita EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklassa tarkoitettuina uusina tosiseikkoina.

14 Parlamentti väittää, että valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat ja toissijaisesti että valitus on perusteeton.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

Valituksen tutkittavaksi ottaminen

15 Parlamentti väittää, että valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, sillä yhteisön lainkäyttöjärjestelmässä ei ole mahdollista valittaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta, jolla purkamishakemus jätetään tutkimatta. Parlamentin mukaan tällainen valitus ei ole mahdollinen sen vuoksi, että arvioidessaan purkamishakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tarkastelee ainoastaan tosiseikkoja eikä ollenkaan oikeuskysymyksiä.

16 Parlamentti lisää, että valitus on joka tapauksessa jätettävä tutkimatta sillä perusteella, että de Compte ei vetoa minkään oikeussäännön rikkomiseen eikä esitä vaatimustensa tueksi yhtään oikeudellista perustetta.

17 Tässä yhteydessä on todettava, että EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklan sekä EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan mukaan muutosta yhteisöjen tuomioistuimelta voidaan hakea vain oikeuskysymyksiä koskevilta osin ja että yhtenä muutoksenhaun perusteista voi olla yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut yhteisön oikeuden rikkominen (ks. vastaavasti asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994, Kok. 1994, s. I-1981, 47 kohta).

18 On myös huomattava, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 46 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan asian käsittelyyn ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa sovelletaan saman perussäännön 41 artiklan ensimmäisen kohtaa, jossa määrätään, että hakemus tuomion ottamiseksi uudelleen yhteisön tuomioistuimessa käsiteltäväksi voidaan tehdä vain, jos tietoon tulee merkitykseltään ratkaiseva tosiseikka, joka ei ole ollut yhteisön tuomioistuimen eikä uutta käsittelyä pyytävän asianosaisen tiedossa tuomiota annettaessa (ks. yhdistetyt asiat C-199/94 P ja C-200/94 P REV, Inpesca v. komissio, tuomio 5.3.1998, Kok. 1998, s. I-831, 15 kohta).

19 Lisäksi on muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tosiseikkojen oikeudellisen arvioinnin tuomioistuinvalvonta on tehtävissä valituksen yhteydessä (asia C-70/91 P, neuvosto v. Brems, tuomio 7.5.1992, Kok. 1992, s. I-2973 ja asia C-119/94 P, Coussios v. komissio, tuomio 1.6.1995, Kok. 1995, s. I-1439).

20 Tämän seurauksena voidaan todeta, että perussäännön käsitteen "merkitykseltään ratkaiseva tosiseikka, joka ei ole ollut yhteisön tuomioistuimen eikä uutta käsittelyä pyytävän asianosaisen tiedossa tuomiota annettaessa" tulkinta sekä sen selvittäminen, kuuluvatko ne tosiseikat, joihin purkamishakemuksen tekijä vetoaa, tämän käsitteen soveltamisalaan, ovat oikeuskysymyksiä, joiden ratkaisemista yhteisöjen tuomioistuin voi valvoa valituksen yhteydessä.

21 Nyt käsiteltävässä asiassa de Compte väittää etenkin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheen todetessaan, että 13.2.1996 päivätty kirje kokonaisuudessaan ei ole EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklassa tarkoitettu uusi, merkitykseltään ratkaiseva tosiseikka. De Compte vetoaa erityisesti kirjeen kirjoittajan arvovaltaiseen asemaan ja pitää kiinni väitteestään, jonka mukaan eräitä hänen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämiään tosiasioita on pidettävä uusina ja merkitykseltään ratkaisevina tosiseikkoina. De Compte korostaa lisäksi, että uuden tosiseikan käsitettä on tulkittava laajasti ja vastaavanlaisten todistuskeinojen on kuuluttava käsitteen piiriin.

22 De Compten mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siten tulkinnut EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklassa tarkoitettua uuden, merkitykseltään ratkaisevan tosiseikan käsitettä virheellisellä tavalla.

23 De Compte esittää siten oikeuskysymyksen, joka täyttää valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset. On siis hylättävä parlamentin esittämä oikeudenkäyntiväite valitusta vastaan, ja lisäksi on selvitettävä, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin arvioinut kyseiseen 41 artiklaan nähden asianmukaisella tavalla uusiksi väitettyjä tosiseikkoja, joita valituksen tekijä on esittänyt vaatimustensa tueksi.

Pääasia

24 Tuomion ottaminen uudelleen käsiteltäväksi edellyttää sellaisten tuomion julistamista edeltäneiden tosiseikkojen esittämistä, jotka ovat olleet tuomion antaneelle tuomioistuimelle samoin kuin hakijalle siihen asti tuntemattomia ja jotka, jos tuomioistuin olisi voinut ottaa ne huomioon, olisivat voineet johtaa erilaiseen ratkaisuun kuin mikä tapauksessa annettiin (ks. asia C-185/90 P REV, Gill v. komissio, määräys 25.2.1992, Kok. 1992, s. I-993, 12 kohta ja em. asia Inpesca v. komissio, tuomion 17 kohta).

25 Edellytysten ankaruus johtuu siitä, että purkamishakemus ei ole tavallinen muutoksenhakukeino, vaan kyse on erityisestä muutoksenhakukeinosta, jonka johdosta oikeusvoimainenkin tuomio voi muuttua (ks. asia 267/80 REV, Riseria Modenese v. neuvosto ym., tuomio 23.10.1985, Kok. 1985, s. 3499, 10 kohta).

26 De Compte väittää ensinnäkin, että ne kaksi parlamentin virkamiestä, joihin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on viitannut 17.10.1991 antamansa tuomion 192 kohdassa, ovat eräässä Luxemburgin tuomioistuimessa antaneet lausumia, jotka sisällöltään poikkeavat täysin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen huomioon ottamista tiedoista.

27 Toiseksi de Compten mukaan parlamentti on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa 25.7.1996 esittämissään huomautuksissa myöntänyt, että de Comptea vastaan esitetyt syytökset eivät koskaan johtaneet pöytäkirjan laatimiseen asiasta.

28 Tässä yhteydessä on korostettava, että näitä tosiseikkoja ei ole arvioitu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Koska valituksen kohteena on purkamishakemuksen tutkimatta jättämistä koskeva tuomio, yhteisöjen tuomioistuin ei ole toimivaltainen ensimmäisenä oikeusasteena arvioimaan tai lausumaan siitä, voidaanko

esitettyjä tietoja pitää uusina tosiseikkoina. Yhteisöjen tuomioistuin ei voi tutkia de Compten esittämien väitteiden perusteltavuutta, ja väitteet on siten jätettävä tutkimatta.

29 Kolmanneksi de Compte perustelee kantaansa kyseenalaistamalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamuksen, jonka mukaan parlamentin varainhoito-osaston johtaja oli allekirjoittanut tulojen hyväksymistä koskevan määräyksen toukokuussa 1982; de Compten mukaan pankkitalletuksesta saadut korot liittyivät itse asiassa vuoden 1982 helmikuuhun.

30 Tältä osin riittää, kun todetaan, että ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida sille esitetyn selvityksen näyttöarvoa, jos todisteet on saatu asianmukaisesti ja todistustaakkaa sekä asian selvittämistä koskevia menettelysääntöjä ja yleisiä oikeusperiaatteita on asianmukaisesti noudatettu (ks. erityisesti asia C-19/95 P, San Marco v. komissio, määräys 17.9.1996, Kok. 1996, s. I-4435, 40 kohta). Myös tämän väitteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset jäävät siten täyttymättä.

31 De Compte vetoaa purkamishakemuksensa tueksi 13.2.1996 päivättyyn kirjeeseen; on siksi vielä arvioitava, täyttääkö kirje EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklassa määrätyt edellytykset, sellaisina kuin ne ovat täsmennettyinä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä.

32 Tässä yhteydessä on korostettava, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklassa tarkoitettuina uusina tosiseikkoina ei voida pitää ilman minkäänlaista viralliseesti pätevää tausta-aineistoa esitettyjä henkilökohtaisia arvioita tai mielipiteitä tosiseikoista, jotka mahdollisesti olisivat luonnehdittavissa tässä artiklassa tarkoitetuiksi tosiseikoiksi.

33 Nyt käsiteltävässä asiassa on ilmeistä, ettei 13.2.1996 päivätty kirje ole virallinen asiakirja. Kirje sisältää ainoastaan Pastyn henkilökohtaisia arvioita jäsenten kassaa koskevaan asiaan liittyvistä seikoista; kirjeessä esitetyt seikat olivat sitä paitsi de Compten tiedossa ennen 17.10.1991 annetun tuomion julistamista.

34 Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että 13.2.1996 päivätty kirje ei täytä EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklassa määrättyjä edellytyksiä eikä sitä voida pitää kyseisessä artiklassa tarkoitettuna uutena, merkitykseltään ratkaisevana tosiseikkana.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa syntyneet oikeudenkäyntikulut

35 De Compte on riitauttanut myös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisun hänen velvoittamisestaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

36 EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan toisen kohdan mukaan "muutosta ei voida hakea vain oikeudenkäyntikulujen määrän osalta tai siltä osin, kuka vastaa oikeudenkäyntikuluista".

37 Koska kaikki muut valittajan esittämät perusteet on hylätty, oikeudenkäyntikuluja koskeva peruste on edellä mainittua määräystä soveltaen jätettävä tutkimatta (ks. asia C-396/93 P, Henrichs v. komissio, tuomio 14.9.1995, Kok. 1995, s. I-2611, 65 ja 66 kohta ja asia C-140/96 P, Dimitriadis v. tilintarkastustuomioistuin, määräys 16.10.1997, Kok. 1997, s. I-5635, 56 kohta).

38 Kaiken edellä esitetyn perusteella valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

39 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Työjärjestyksen 70 artiklan mukaan toimielinten on vastattava omista kustannuksistaan yhteisöjen ja niiden henkilöstön välisissä riita-asioissa. Työjärjestyksen 122 artiklan toisen kohdan mukaan 70 artiklaa ei kuitenkaan sovelleta toimielinten virkamiesten tai muuhun henkilöstöön kuuluvien tekemiin valituksiin toimielintä vastaan. Koska de Compte on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan tässä oikeusasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Valitus hylätään.

2) De Compte velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Kapteyn Hirsch Mancini

Ragnemalm Ioannou

Julistettiin Luxemburgissa 18 päivänä maaliskuuta 1999.

R. Grass P. J. G. Kapteyn

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja